

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

PEDAGOŠKI INŠTITUT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

»Krepitev socialnih in državljanskih kompetenc strokovnih delavcev«

Le z drugimi smo

Dr. Marijanca Ajša Vižintin

ZRC SAZU, Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije

Medkulturni dialog: v sodelovanju s priseljenci in manjšinami
Živeti raznolikost: vključevanje otrok priseljencev, slovenščina in
medkulturni dialog

Naložbo sofinancirata Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije in
Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Medkulturni dialog

- 5. kriterij v medkulturnem modelu vključevanja

- Je dialog možen,
 - če smo evrocentrični,
 - če mislimo, da smo mi več(vredni),
 - če izhajamo iz pozicije moči,
 - bi drugim radi „pomagali“?

Dialog

- medkulturni dialog = dialog med kulturami
 - dialog je možem med ENAKOVREDNIMI partnerji
 - drug od drugega se učimo
 - sodelujemo
-
- sodelujemo VEČKRAT
 - se spoznavamo
 - presegamo stereotipe, predsodke

5. kriterij v modelu medkulturnega vključevanja

- skladno z večkulturnostjo na šoli
- sodelovanje z otroki in s starši priseljenci
- pouk maternih jezikov in kultur otrok priseljencev
- **medkulturne učne ure in medkulturne šolske prireditve (umetnost, znanost, gospodarstvo, kultura itd. – ne le kulinarika in folkloria!!!)**
- gradivo v maternih jezikih otrok priseljencev v šolski knjižnici
- javno vidna večjezičnost na šoli (v šolskem glasilu, objavah na spletni strani, na razstavah itd. prispevki v različnih maternih jezikih)

Skupaj z njimi, ne o njih

Eduka –Vzgajati k različnosti, Rezultati, <http://www.eduka-itaslo.eu/>
Alma Bejtullahu

Skladno z večkulturnostjo na šoli

Skladno
z
večkulturnostjo,
večjezičnostjo,
več verami
na šoli.

Ne načelno, ampak izhajajoč iz prisotne resničnosti.

Pouk maternih jezikov in kultur otrok priseljencev

- MIZŠ vsako jesen razpiše prijavo
- Bronka Straus, bronka.straus@gov.si, tel: 01 400 53 31
- učitelji iz lokalnega okolja
- učitelji poslani iz države (Hrvaška, Makedonija)
- prostovoljci
- društva
- starši

- pouk maternih jezikov in kultur otrok priseljencev (fakultativno in kot izbirni predmeti v 3. triletju)
- spodbuda za učenje maternih jezikov otrok priseljencev pri vseh učencih
- kvalitetni temelji v maternem jeziku – lažje učenje drugih jezikov
- Bi se vi odrekli svojemu maternemu jeziku v tujini?
- Kako bi govorili doma s svojim otrokom?
- Bi poiskali slovensko društvo? (npr. 27 v Nemčiji, 44 v državah naslednicah nekdanje Jugoslavije)
- Bi poslali svojega otroka k dopolnilnemu pouku slovenščine?

Sodelovanje z otroki in s starši priseljenci

- povabimo k sodelovanju starše in otroke priseljence, ki so tu že nekaj let, govorijo oba jezika (slovenski in materni in še kakšnega)
- **iščemo pozitivne primere / dobre prakse**
- večinoma se zelo radi odzovejo
- +
- društva priseljencev
- učitelji maternih jezikov in kultur
- aktivni posamezniki
- nevladne organizacije, društva, družinski in mladinski centri

Medkulturne učne ure in medkulturne šolske prireditve

- umetnost, znanost, gospodarstvo, kultura, šport itd.
- predstavljajte tisto, kar poznate, kar vam je blizu
- ne le kulinarika in folklor!!!

Tipično,
tradicionalno slovensko
- vsak dan?

Prvo medkulturno srečanje, SUAŠ, Ljubljana, 17. 5. 2016

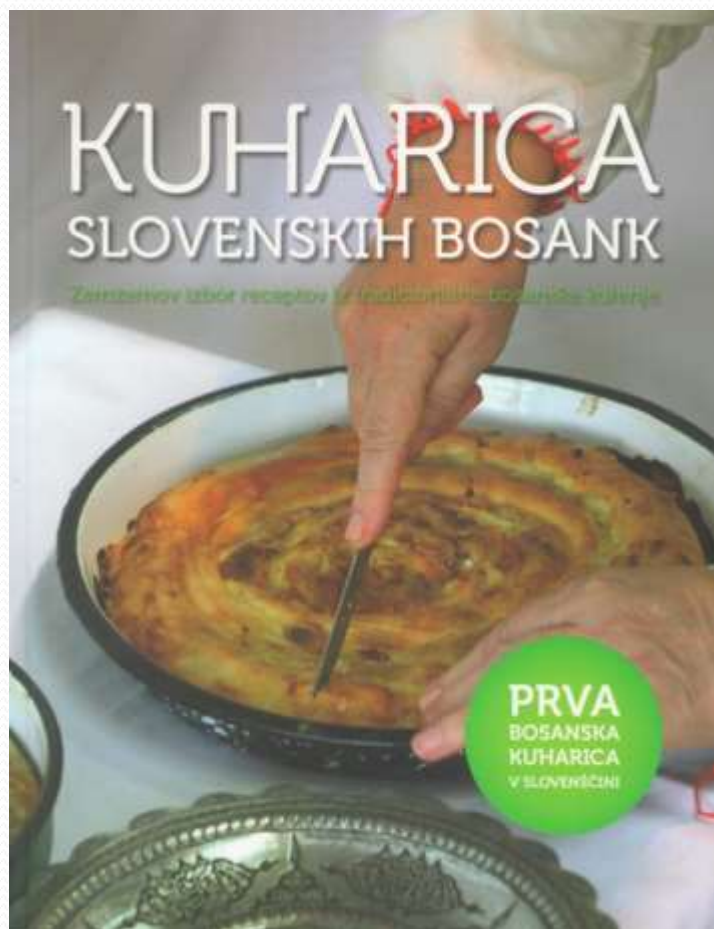
Program:

- glasbilo »qiftelija«
- makedonska pesem
- črnogorska pesem
- albanski ples
- intervju z dr. Lidiyo Dimkovsko, pesnico, prevajalko
- delavnica Spoznajmo cirilico
- delavnica Naučimo se albansko
- delavnica Lažni prijatelji med srbohrvaščino in slovenščino
- pogostitev
- vodja: prof. Stina Scozzai, SUAŠ

https://www.facebook.com/media/set/?set=a.1240522805965758.1073741875.182917225059660&type=3¬if_t=like¬if_id=1464169513810390

Medkulturnost po slovensko: kulinarika & folklor – bosanska kuhinja: „Veliko več kot burek in kava“ (dr. J. Bogataj)

vsebina	
Vsebina	07
Zensko združenje Zemzem	10
Dr. Janez Bogataj	12
„Veliko več kot burek in kava!“	
Predgovor:	14
Jožef Oseli	
Uvod	16
Značilnosti bosanske kuhinje	17
Objekti in oprema za pripravo jedi	18
Bosnjaška kultura prehranjevanja	22
Bosnjaška kuhinja na slovenskih tleh	23
Splošne pripombe	27
Tikvenica / misiračnica / pita od bundave	51
Kljukuša	52
Buredžici	53
Burek	54
Pita maslenica	56
Kisla maslenica	57
ČORBE IN JUHE	
Krompirjeva čorba	61
Begova čorba	62
Bosanski lonec	64
Bamija	66
Jahnija	68
Bungur čorba	71
Tarhana	72
Tarhana čorba	74
KRUH - HLJEB	
Bosanska pogača	30
Somun	32
Koruzni kruh	34
Uštipki	36
Pogača za potkržjo	37
Bosanska potkržja	37
PITE	
Jufke za slane pite	40
Oblikovanje pit – »razvijanje« ali vlečenje testa	42
Pita s špinačo – pita zeljanica	44
Pita s krompirjem – krompiruša	46
Pita s sirom – sirnica	48
Pita z zeljem – kupus pita	51
SARME	
Sarma v kislem zelju	84
Sarma v sladkem zelju	86
Japrak	88
Sogan dolma	89
Dolma z bučkami	90

Dejavnosti priseljencev

Oddaja NaGlas, RTV SLO 1
vsak drugi torek ob 14.25,
[http://4d.rtv slo.si/arhiv/naglas/
174316527](http://4d.rtv slo.si/arhiv/naglas/174316527)

Podobe Afrike, analiza učbenikov
(zgodovina, geografija):
IN-IN, M. Milharčič Hladnik,
Max Shonhiva Zimani

- Antologija sodobne manjšinske in priseljske književnosti (2014)
- ur. Lidija Dimkova
- 34 avtorjev
- v madžarskem, italijanskem, romskem, slovaškem, makedonskem, bosanskem, hrvaškem, srbskem in angleškem
- prevodi v slovenski jezik

Medkulturne učne ure,

<http://www.eduka-itaslo.eu/elenco.php?p=analize&lang=slo>

<http://www.medkulturnost.si/wp-content/uploads/2013/11/Priro%C4%8Dnik-za-izvajanje-programa-UVOP1.pdf>

- pri posameznih učnih urah
- pri različnih učnih predmetih
- delavnice za razvoj medkulturne zmožnosti

Gradivo v maternih jezikih otrok priseljencev v šolski knjižnici

- leposlovje v maternih jezikih
- večjezične izdaje
- slikovni slovarji
- slovarji

Javno vidna večjezičnost na šoli

- v šolskem glasilu
- razstave itd.
- prispevki v različnih maternih jezikih & slovenščini
- objave na spletni strani šole
- vabila staršem
- osnovne informacije o šoli v različnih maternih jezikih

Več jezikov kot znaš, več veljaš.
Kolku повеќе јазици знаеш, толку повеќе вредиш !

Respektirani starši
Почитувани родители,

Tu smo, da skrajaj z vami
 vašemu otroku omogočimo
 prajeto in uspešno vključevanje
 v slovensko skupno in
 v slovensko okolje.

Tuка сме за да работиме заедно со вас,
 на вашето дете да му овозможиме
 пријатна и uspešna интеграција, во
 училиšната група и во slovensketa
 sredina.

Učitelj, katerim ste zaupali
 svojega otroka na matični šoli Prade ali
 na podružnični šoli v Sveti Anton, vas
 pričašujemo na
 individualnih pogovorih, govornih urah,
 roditeljskih sestankih.

Učiteljite na кои сте им го довериле
 вашето дете во matičното училиšte
 Prade или na podružnicata во Sveti
 Anton ве очекуваме na individualni
 razgovori, govorni časovi, roditeljski
 sastanoci.

Podroben raspored je naveden v šolski
 publikaciji.

Подетален распоред е наведен во
 училиšната публикација.

Več jezikov kot znaš, več veljaš.
**Kolku повеќе јазици знаеш,
 толку повеќе вредиш !**

Začetek pouka - Почеток на nastava:
 Prade: 8.20 min., Sv. Anton: 8.00

Dopolnilni ali dodatni pouk - Дополнителна или dodatna nastava:
 Prade: од 7.00 до 7.30 min. Sv. Anton: после nastava

Interesne dejavnosti v obeh solah po pouku

Интересни deјности после nastavata во deјте училиšta

Možnost prehrane:
Možnost za ishrana:

Sv. Anton:
 Mafica (ужина): 9.35 – 9.55 min.
 Kozilo (ruček): 12.20 – 13.10 min.

Prade:
 Mafica (ужина): 9.55 – 10.15 min.
 Kozilo (ruček): 11.55 – 12.40 min.

Prevoz učenecv:
Организиран е превоз на учениците:

Šolski avtobus odpelje izpred šole.
Почетната stаница на училиšniот avtobus е пред zgradata на училиšteto.

Podroben raspored je naveden v šolski publikaciji.
 Подетален распоред е наведен во училиšната публикација.

Več jezikov kot znaš, več veljaš.
**Kolku повеќе јазици знаеш,
 толку повеќе вредиш !**

OŠ Elvira Vatovec
Prade

Основно училиšte
Elvira Vatovec
Prade

V osnovni šoli Prade to vemo in
 vašemu otroku, tako učenje tudi
 omogočamo.

Во основното училиšte Prade тоа го
 знаеме и на вашето дете takvo učenje
 ќе му овозможиме.

Prizadevamo si in želimo, da bi
 se pri nas vsi
 počutili sprejeti in anaka vredni.

Се трудиме со želba kaј нас site да
 се чувствуваат прифатени и
 рамноправni.

Priporočam: obisk javnih dogodkov, predstavitev življenjskih zgodb pri pouku

Marijanca Ajša Vižintin, Arbnore Avdylaj, Vael
Hanuna, Simona Lečnik, SVIZ, Ljubljana, 6. 6. 2016

Drugi viri, literatura

- Lukšič Hacin, Marina, 2018: Selitvena dinamika slovenskega prostora v zgodovinski perspektivi. Dve domovini / Two Homelands 48, 55–72, <http://twohomelands.zrc-sazu.si/sl/issues/items>
- Surs, Prebivalstvo, naravno in selitveno gibanje po: meritve, leto http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/viewplus.asp?ma=H129S&ti=&path=../Database/Hitre_Repozitorij/&lang=2
- Surs, Socioekonomske značilnosti meddržavnih selivcev, Slovenija, 2015, <http://www.stat.si/StatWebArhiv/prikazi-novico?id=6380&idp=17&headerbar=15>
- Videmšek, Boštjan, 2016: Na begu: moderni eksodus (2005–2016): z begunci in migranti na poti proti obljubljenim deželam. Ljubljana: UMco.
- Vižintin, Marijanca Ajša, 2014: Model medkulturne vzgoje in izobraževanja: za uspešnejše vključevanje otrok priseljencev. Dve domovini / Two Homelands 40, 71–89, <http://twohomelands.zrc-sazu.si/sl/issues/items>
- Vižintin, Marijanca Ajša, 2015: Prepoznavanje kulturne mešanosti in sestavljene identitete znotraj državnih meja. Annales. Series historia et sociologia 25/1, 211–222, <http://zdjp.si/wp-content/uploads/2015/07/Annales-SHS-25-2015-1.pdf>
- VIŽINTIN, Marijanca Ajša, 2016. (Im)migrant and ethnic minority literature in education curricula in Slovenia. CLCWeb: comparative literature and culture, 18/1, <https://docs.lib.purdue.edu/clcweb/vol18/iss1/7/>
- Vižintin, Marijanca Ajša, 2017: Medkulturna vzgoja in izobraževanje: vključevanje otrok priseljencev. Ljubljana: Založba ZRC SAZU.
- Vižintin, Marijanca Ajša, 2018a: Developing intercultural education. Dve domovini / Two Homelands 47, 89–106, <http://twohomelands.zrc-sazu.si/sl/issues/items>
- Vižintin, Marijanca Ajša, 2018b: Brati in spregovoriti: o migracijah ob mladinskih književnih besedilih. Otrok in knjiga 102.
- Žitnik Serafin, Janja, Kalc, Aleksej, 2017: Raziskovanje slovenskega izseljenstva: vidiki, pristopi, vsebine. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2017, <https://isim.zrc-sazu.si/sites/default/files/izseljenstvo-serafin-kalc-2017-v3b-pdf2.pdf>

Hvala za vašo pozornost.

vizintin@zrc-sazu.si

<https://lezdrugimismo.si/sl>